

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKINTB25
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Helyi önkormányzatok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Local Governments
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** közigazgatás-szervező BA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közszerkezési és Infotechnológiai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Gyergyák Ferenc, , mesteroktató
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (28 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (8 EA + 8 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 4 (2 EA + 2 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A helyi önkormányzatok a helyi önkormányzással szemben támasztott társadalmi elvárásokkal, valamint a helyi önkormányzatok feladatrendszerével, szervezetének és működésének alapkérdéseivel foglalkozik.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject of „Local governments” is dealing with the social expectations towards the local governments, and systems of tasks, organizations and basic questions of their operation.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismerje meg a helyi közhatalom önkormányzati típusú gyakorlását. Legyen képes tipikus problémákra az adott helyi önkormányzat sajátosságainak megfelelő megoldási lehetőségek felvázolására.

Képességei: A helyi önkormányzatok szervezetére, működésére vonatkozó jogszabályi háttér megismerésén keresztül, illetve a szeminárium keretében átadott gyakorlati ismeretek által a hallgató képessé válik az önkormányzati igazgatásban való biztonságos tájékozódásra, operatív munkavégzésre, döntések előkészítésére, meghozatalára és végrehajtásának szervezésére és ellenőrzésére.

Attitűdje: A készség szintjén sajátítsa el a helyi önkormányzás tartalmi, szervezeti és működési elemeit.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató képessé válik az önálló tanulásra.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: They will be able to work operationally; preparation, making of decisions, and to organize their implementation and control them. The students has to get to know practicing the local public authority in local governments.

Capabilities: Through getting know the legal background of organization, operation of local governments, and through the practical knowledge provided in the seminars the students will be able to orientate themselves safely in the public administration of local governments.

Attitude: They have to learn on the level of skills the content, organizational and operational elements of local governance. They have to be able to draw up the relevant solution possibilities for local governments to the typical problems.

Autonomy and responsibility: The students will be for self-study.

11. Előtanulmányi követelmények: Alkotmányjog [ÁAÖKT01]

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Önkormányzás, autonómia. A helyi önkormányzatok helye és szerepe az államszervezetben, a hatalmi ágak rendszerében, a helyi önkormányzatok és a központi hatalom viszonya. A helyi önkormányzatok Európában, a Helyi Önkormányzatok Európai Chartája (Self-governance, autonomy. Status and role of local governments in the state organization, in the system of branches of power, the relationship between local governments and central power. Local Authorities in Europe, European Charter of Local Self-Government);

12.2. A helyi önkormányzatok feladat- és hatásköre. A helyi önkormányzás tartalma és aspektusai (The scope of tasks and competencies of the local governments. The content of the local governance and its aspects);

12.3. A helyi önkormányzás magyar szabályozásának sajátosságai – a helyi igazgatás története. A területszervezési eljárások (Features of Hungarian regulation of local governance – the history of local administration. The procedures of spatial organization);

12.4. A területi tagozódás – helyi önkormányzatok. A főváros kétszintű önkormányzati rendszere. A megyei önkormányzat és a megyei jogú város önkormányzata (Territorial division – local governments. The two-level system of the capital. The county government and government of city with county rank);

12.5. A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választása. A helyi önkormányzati képviselők jogállása, jogai és kötelességei, megbízatása megszűnésének esetei (Election of local government representatives and Mayors. Legal status, rights and obligations of local government representatives, cases of the termination of office);

12.6. A helyi önkormányzat képviselő-testülete, közgyűlése. A képviselő-testület bizottságai, a bizottságok döntéshozatali eljárása. Bizottsági döntések egymáshoz való viszonya és szerepe a képviselő-testületi döntéshozatalban (Elected body of the local government, its council. Committees of the elected body, decision making process of the committees. Relationship of committee decisions and their role in the decision-making of the elected body);

12.7. A településrészi önkormányzat. A helyi önkormányzatok társulásai (Self-government of a part of the municipality. Associations of local governments);

12.8. A képviselő-testület döntései: a határozat és az önkormányzati rendelet. Az önkormányzati rendeletalkotás gyakorlati szabályai (Decisions of the elected body of the local government: the resolution and the municipal decree. Practical rules of making decrees by the local government);

- 12.9.** A polgármester (a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke) jogállása, feladat- és hatásköre. Az alpolgármester jogállása és feladatai (Legal status, circle of tasks and competencies of the Mayors (Lord Mayor, President of the county council). Legal status and tasks of Vice-Mayor);
- 12.10.**A jegyző jogállása, feladat- és hatásköre. A közös önkormányzati hivatal jegyzője, a főjegyző, az aljegyző (Legal status, circle of tasks and competencies of the Head of Municipal Office. Head of Office, Chief Head of Mayor's Office, Deputy Head of Mayor's Office);
- 12.11.**A polgármesteri hivatal, a közös önkormányzati hivatal és a megyei közgyűlés hivatala (The Mayor's Office, the Common Mayor's Office and the Office of the County Council);
- 12.12.**A helyi népszavazás. A helyi közakarat formálásának egyéb lehetőségei (The Local referendum. Other ways of forming local public will of the people);
- 12.13.**A helyi önkormányzatok jog- és érdekvédelme, a magyar önkormányzati érdekképviselet története. A helyi önkormányzatok gazdálkodása és gazdálkodásának ellenőrzése (Legal and interest protection of local governments, history of the Hungarian representation and protection of interests of local government. Economic management and control of local governments);
- 12.14.**A helyi önkormányzatok és a központi állami szervek kapcsolata. Az Alkotmánybíróság és a Kúria Önkormányzati Tanácsa döntései, hatásuk a helyi önkormányzatok működésére (Relationship between local governments and central government bodies. Decisions of the Constitutional Court and the Municipal Council of the Curia, their impact on functioning of local governments);
- 12.15.**A helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete (Legal supervision of the local governments);
- 12.16.**Az ASP-rendszer működése – a helyi önkormányzatok gazdálkodásának átláthatósága (Functioning of the ASP system – Transparency of economic management of local governments).

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Nappali tagozaton az előadásokon és a szemináriumokon való részvétel, az igazolatlan hiányzás/távollét nem haladja meg az előadások és szemináriumok össz-számának 20 %-át.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nappali tagozaton 2 zárthelyi dolgozat a tantárgyi tematikában meghatározottak szerint, amelyet a hallgatók a félév kezdetekor megkapnak a Neptun rendszeren keresztül és az első előadáson is ismertetésre kerül.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Nappali tagozaton az előadások és a szemináriumok legalább 80%-án való részvétel. A félév során a 15. pont szerinti két zárthelyi dolgozathoz legalább egy eredményes megírása.

16.2. Az értékelés:

Zárthelyi dolgozat. Értékelése: ötfokozatú, maximális pontszám 0-60%-a elégtelen, 61-70%-a elégséges, 71-80%-a közepes, 81-90%-a jó, 91-100%-a jeles .

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. FEIK Csaba (szerk.): Magyarország helyi önkormányzatai, Nemzeti Közsolgálati Egyetem 2019. ISBN 978-963-531-024-1.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Finta István: Az önkormányzási képesség dimenziói, Új Magyar Közigazgatás 2018. december 11. évf. 4. szám 20-29.p. ISSN-2060-4599;
2. Gyergyák Ferenc: Önkormányzati rendeletalkotás. Dialóg Campus Kiadó Budapest 2018. ISBN 978-615-5920-26-4 (nyomtatott) ISBN 978-615-5920-27-1 (elektronikus);
3. Gyergyák Ferenc: A jogalkotási kötelezettség elmulasztása miatti kúriai eljárások tapasztalatai 2012-2018., Új Magyar Közigazgatás 2019. március 12. évf. 1. szám 107-118.p. ISSN 2060-4599;
4. Sente Zoltán: Az Európai Önkormányzati Charta végrehajtásának monitoringja az Európai Tanács gyakorlatában, Új Magyar Közigazgatás 2014. március 7. évf. 1. szám ISSN-2060-4599 24-29.p.;
5. Zongor Gábor: Szubjektív értékelés az önkormányzati rendszerről és annak változásáról, Új Magyar Közigazgatás 2016. szeptember, 9. évfolyam 3. szám 26-32.p. ISSN-2060-4599.

Budapest, 2020.04.29.

Dr. Gyergyák Ferenc, ,
mesteroktató sk.